

TCO
Samh pol avd/Kjell Rautio

Datum
2008-02-11
Ert datum
2007-11-23

Vår referens
Dnr 2007-11-0063
Er referens
Dnr 07-0126

SAMORDNAD OCH TYDLIG TILLSYN AV SOCIALTJÄNSTEN (SOU 2007:82)

Utgångspunkter: tillsynens roll

Generellt sett är ST positiv till stärkt tillsyn och en tydligare roll för staten. Vi anser att den statliga tillsynen bör stärkas utifrån dagsläget. Staten bör ha tillsynsansvar över andra beslutsnivåer i samhället, då staten ytterst sätter och garanterar normer. Det gäller inte minst välfärdstjänster. Därmed **stödjer ST** utredningens utgångspunkter i hög grad.

ST anser att en enhetlig modell måste till för hur statlig kontroll av att medborgarnas rättigheter tas tillvara ska utövas. Det kan kräva ett starkare juridiskt stöd för individen likaväl som för statens befogenheter. Det är glädjande att flera förslag i slutbetänkandet går i den riktningen. Samtidigt ser vi att genomförandet av en del förslag måste diskuteras ytterligare.

Utökade sanktioner, tydligare definition, samt resursförstärkning

ST stödjer förslagen om stärkta sanktionsmöjligheter, utökad möjlighet ta del av information från kommuner/landsting etc. Även en tydligare definition av begreppet tillsyn, liksom den resursförstärkning som föreslås stöds av ST.

Anmälningsskyldighet enl Lex Sarah vid institution som drivs av SiS och inom alla former av yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom socialtjänsten.

ST stödjer förslaget eftersom det i realiteten stärker den anställdes skyldighet och *möjlighet* att bevaka att den enskildes rättigheter tillgodoses och att missgrepp *och missförhållanden motverkas och åtgärdas*.

Koncentration av tillsynsansvaret. En ny myndighet

Att ansvaret koncentreras kan rent principiellt vara positivt. Det finns en potential att genom koncentration förbättra samordning, effektivitet, objektivitet, kvalitet och rättssäkerhet samt minska sårbarheten. Ur ett medborgarperspektiv är det också positivt att den enskilde kan vända sig till en myndighet med klagomål som ofta rör både sjukvårds- och sociala insatser inom bland annat kommunal äldre- och handikappomsorg istället för som nu till två olika huvudmän. På så sätt blir också tillsynen stärkt och ansvaret för tillsynen tydligare.

ST är mer tveksam till att ansvar överförs från Länsstyrelserna till Socialstyrelsen, samt till förslaget att Socialstyrelsen delas i två myndigheter med olika inriktning.

För det första måste regeringen bestämma sig vad den vill använda länsstyrelserna till: just nu pågår ett flertal utredningar kring länsstyrelsernas framtida roll och ansvar, men utan någon tydlig samordning eller övergripande riktning. Den föreliggande utredningen utgör här inget undantag. Förvaltningskommittén väntas, enligt vad vi erfarit, att lämna förslag om vilken roll länsstyrelserna ska ha i den framtida statliga organisationen. Tidigare har Ansvarskommittén lyft fram länsstyrelserna som samordnare av den regionala tillsynen. **ST anser** att regeringen bör ha en helhetssyn på dessa frågor och därför **vänta** med eventuella ställningstaganden om att överföra uppgifter, åtminstone tills Förvaltningskommittén lämnar sitt slutbetänkande, annars riskerar beslut att bli förhastade.

För det andra: om effekten på sikt blir att den sociala tillsynen flyttas från länsstyrelserna till Socialstyrelsen för att sen gå in i en ny myndighet, så kan det få negativa konsekvenser för personalen. Att behöva ha upp till tre arbetsgivare inom en relativt kort period (fyra år), kanske utan att egentligen byta arbetsuppgifter, är inget att eftersträva. Utredaren menar att förändringen bör göras i två steg för att ”undvika störningar”. Kunskap om organisationsförändringar talar emot utredarens förslag. Vetskapen om att en organisation ska leva under kort tid för att sedan förändras igen är alltför ofta en hämsko för verksamheten. ST befarar att den föreslagna förändringen kommer att kräva omfattande resurser, ekonomiska och personella, att genomföra, att tillsynsverksamheten under tiden riskerar att förlora mycket kompetens samt att en del av tillsynsverksamheten inte kommer att kunna genomföras under förändringsprocessen. **ST anser** att om förslaget genomförs, så behöver processen diskuteras ytterligare.

ST vill se en övergripande och långsiktig dialog om länsstyrelsernas framtida roll och om vilka villkor som ska erbjudas personalen under omställningarna. Detta är något som ST framfört även tidigare (se t ex STs remissvar på TCOs remiss Dnr 07-0094, Koncentration av länsstyrelseverksamhet (Ds 2007:28)).

Överföring av viss kommunal tillsyn av enskild verksamhet i enlighet med LSS till staten

ST stödjer förslaget.

Fackförbundet ST

Annette Carnhede
Ordförande

Roger Syrén
Utredande ombudsman